

SYKSYLLÄ 2020 JAPANIN KEISARIN MYÖNTÄMÄT KUNNIAMERKIT

Japanin hallitus tiedotti 3.11.2020, että seuraaville henkilöille on myönnetty kunniamerkki.

ILMARI VESTERINEN

Jyväskylän yliopisto, humanistinen tiedekunta, historian ja etnologian laitos,
kulttuuriantropologian emeritus professori

<Kunniamerkki> The Order of the Rising Sun, Gold Rays with Rosette (Nousevan
auringon ritarikunnan kunniamerkki, Kultaiset säteet ruusukkeella)

<Perustelu> Japanin ja Suomen välisten akateemisten suhteiden ja yhteisymmärryksen
edsitämiseksi

NORIO TOMIDA

Japanilaisten yhdistyksen puheenjohtaja (ent.)

<Kunniamerkki> The Order of the Rising Sun, Gold and Silver Rays (Nousevan auringon
ritarikunnan kunniamerkki kultaisin ja hopeisin sätein)

<Perustelu> Työpanos ulkomailla asuvien japanilaisten hyvinvoinnin edsitämiseksi

Lisätietoja kunniamerkkien myöntämisestä:

Tomohiro Ogawa, First Secretary: 09-686 0200 / culture@hk.mofa.go.jp

KUNNIAMERKINSAAJAN ESITTELY

Ilmari Vesterinen (s. 1941)

Ilmari Vesterinen on yli neljänkymmenen vuoden ajan luonut perustaa Japanin kulttuurin tutkimukselle ja maan ymmärtämiselle Suomessa etnologisella ja antropologisella tutkimuksellaan.

Ilmari Vesterinen otti vaikutteita folkloristi Kunio Yanagitalta ja eräällä Japanin matkallaan vuonna 1977 hän tapasi Yanagitan pojan Tamemasan. Tämän jälkeen Vesterinen omistautui Japanin kansankulttuurin tutkimiselle muun muassa asumalla japanilaisessa kalastajakylässä paikallisessa perheessä jakaen heidän elämäntapansa.

Vesterisen ensimmäinen julkaistu teos *Japanin kansankulttuuri* oli aikanaan urauurtava teos, jossa tarkastellaan monipuolisesti Japanin kansanomaista kulttuuria. Tämän jälkeen Vesterinen on julkaissut toistakymmentä Japanin kulttuuriin liittyvää teosta. Näistä tunnetuin, yhteistyöllä kirjoitettu yleisteos *Japanin kulttuuri* oli myös Finlandia-palkintoehdokas ja voitti Otavan Kirjasäätiön palkinnon.

Vesterinen aloitti etnologian opettajana Jyväskylän yliopistossa vuonna 1982 ja hän järjesti ensimmäisen Japanin tutkimuksen konferenssin Suomessa vuonna 1987. Vesterinen nimitettiin kulttuuriantropologian professoriksi Jyväskylän yliopistoon vuonna 1998; hän julkaisi paljon artikkeleita ja myötävaikutti vahvasti Japanin tutkijoiden seuraavan sukupolven kasvattamiseen.

Vesterinen on esitellyt laajasti japanilaista kulttuuria eri tilaisuuksissa kuten seminaareissa, luennoilla ja muun muassa osallistumalla ” Kolmen mantereen kylvyt” -näyttelyn suunnitteluun vuonna 2000. Ilmari Vesterisen esitelmät käsittelevät japanilaista sielunkuvaa ja antavat ajattelunaihetta Japanin ja Suomen yhteisistä piirteistä.

Viime vuonna juhlistettiin Japanin ja Suomen diplomaattisuhteiden 100-vuotisjuhlavuotta ja juhlavuoden kunniaksi Japanin filharmoninen orkesteri vieraili ja esiintyi Suomessa ensimmäistä kertaa. Filharmonisen orkesterin on perustanut Akeo Watanabe, jonka

· E M B A S S Y O F J A P A N
· I N F I N L A N D
· P R E S S R E L E A S E

· Unioninkatu 20-22, 00130 Helsinki, FINLAND | tel:+358 (0)9 686 0200 | www.fi.emb-japan.go.jp

vanhemmat olivat Tadao ja Siiri Watanabe. Vesterinen on ollut mukana koordinoimassa Akeo Watanabeen liittyvää japanilaisen musiikin festivaalia ja edistänyt monin tavoin maiden välistä kulttuuriyhteistyötä. Vuonna 2018 Vesterinen järjesti tilaisuuden, jossa maiden välisten suhteiden peruskiven luoneelle Watanaben perheelle paljastettiin heidän työtään muistava muistolaatta.

Vuonna 2008 Ilmari Vesterinen siirtyi Jyväskylän yliopiston emeritusprofessoriksi.

Ilmari Vesterisen teokset, joissa käsitellään Japania, tärkeät teokset lihavoitu kursiivilla:

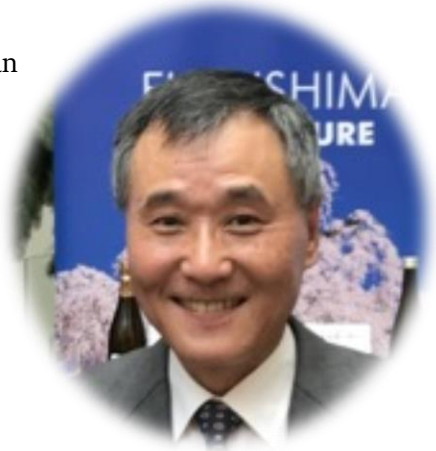
1. Shintolaisuus. Japanin kansallisuskonto. Helsinki: Gaudeamus. 2012.
2. Kirsikankukkien vuodet. Siiri ja Tadao Watanaben elämää 1905–1950. Helsinki: SLEY-kirjat.
3. Keltaisen meren takana: Elämää ja ilmiöitä Itä-Aasiassa. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 2003.
4. Geishan maailma. Tarua ja totta. Hämeenlinna: Karisto Oy. 2001.
5. Valkoisen rannan kylä – Tutkimus itäjapanilaisesta pienyhteisöstä. Helsinki: Yliopistopaino. 1995.
6. Japanin kulttuuri (& Olavi K. Fält, Anna Tuovinen ja Kai Nieminen) Helsinki: Otava. 1994.
7. Geishat ja muita etnologisia kirjoituksia. Hämeenlinna: Karisto Oy. 1992.
8. Lohikäärme ja krysanteemi – Näkökulmia Itä-Aasian kulttuureihin. Hämeenlinna: Karisto Oy. 1988.
9. Hiljaiset japanilaiset – Tutkimus vähemmistöryhmästä. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Suomen Antropologinen Seura, toimituksia 18. 1987.
10. Japanilaiset – Japanin kulttuurin antropologista tarkastelua. Helsinki: Gaudeamus. 1987.
11. Japanin kansankulttuuri. Helsinki: Gaudeamus. 1982.

· EMBASSY OF JAPAN
· IN FINLAND
· PRESS RELEASE

Unioninkatu 20-22, 00130 Helsinki, FINLAND | tel:+358 (0)9 686 0200 | www.fi.emb-japan.go.jp

Norio Tomida (synt. 1950)

Norio Tomida on Tokyokan-nimisen japanilaistavarakaupan omistaja sekä japanilaisen ruuan hyvántahdonlähettiläs (Japanese Cuisine Goodwill Ambassador), joka on toimillaan edistänyt japanilaisen kulttuurin ymmärtämistä Suomessa. Hän on suomalaisten ja japanilaisten välisen kulttuurinvaihdon keskeisiä tekijöitä. Vuosien saatossa hän on ollut perustamassa ja kehittämässä Suomen japanilaisyhteisön toimintaa.

Tomida on yli 30 vuoden ajan toiminut omistamansa Tokyokan-kaupan johtajana ja tuonut japanilaisia ruokatarvikkeita Suomeen. Kun Tokyokan perustettiin vuonna 1987, oli japanilainen ruoka Suomessa harvinaista. Tokyokan on opettanut, miten ruokaa valmistetaan ja miten ruokatarvikkeita käytetään, pitänyt sushi-kouluja ja monella muulla tavalla laajentanut tietoisuutta japanilaisesta ruokakulttuurista. Tämän on huomannut myös Japanin Maa-, metsä- ja kalatalousministeriö, joka helmikuussa 2018 nimesi Tomidan japanilaisen ruokakulttuurin hyvántahdon lähettilääksi.

Vuonna 2007 Tomida ideoi ja toteutti Roihuvuori-seuran kanssa 150 kirsikkapuun istuttamisen Roihuvuoren puistoon, joka on nykyään tunnettu Hanami-tapahtumastaan. Tapahtuma kokoaa vuosittain 20 000 ihmistä ihailemaan ja nauttimaan 200 puun kukinnasta. Nykyään kirsikkapuita ei ole vain Roihuvuoren puistossa, vaan puita on ympäri Suomen. Keväisin kauniisti kukkivat puut ovat voittaneet suomalaisten sydämet puolelleen. Vuonna 2011 Roihuvuoren kaupunginosayhdistys valitsi Tomidan Vuoden roihuvuorelaiseksi ja Kirsikkapuistoon istutettiin yksi hänen nimeään kantava puu.

Norio Tomida on asunnut Suomessa vuodesta 1979 lähtien. Vuodesta 1985 hän on ollut mukana Nippon klubissa, joka oli Japanilaisten yhdistyksen edeltäjä, ja vuodesta 1995 hän toimi sen puheenjohtajana. Klubin toiminta ei kuitenkaan ollut vakaata ja toiminnassa oli taukoja. Tomida koetti kehittää klubin toimintaa, mutta päätyi perustamaan Japanilaisten yhdistyksen vuonna 2008. Uuden yhdistyksen puheenjohtajana hän uskoi, että tarvitaan molempien kulttuurien tuntemusta ja ystävällistä kanssakäymistä, jotta japanilainen nauttisi elämästään Suomessa. Yhdistys onkin tehnyt yhteistyötä suomalaisten Japani-ystävyyshdistysten kanssa, ja useissa Japanin kulttuuria esittelevissä tapahtumissa se on ollut

aloitteellinen. Viime aikoina, vuonna 2019, osana Japanin ja Suomen välisten diplomaattisuhteiden 100-vuotisjuhlavuoden tapahtumia, Tomida oli mukana järjestämässä Esplanadin puistoon *omikoshi*-kulkuetta ja tänä vuonna Kansallismuseon japanilaisten nukkejen näyttelyä.

Vuonna 2016 Tomida nimetettiin Suomen Japanilaisten yhdistyksen kunniapuheenjohtajaksi.

Viralliset huomionosoitukset

2018	Japanilaisen ruokakulttuurin hyväntahdonlähettiläs
2017	Japanin ulkoministerin kunniakirja (Japanin ja toisen valtion ystävällisten suhteiden kehittämisestä)
2012	Japanin Suomen-suurlähettilään kunniakirja (Japanin ja toisen valtion ystävällisten suhteiden kehittämisestä)
2011	Vuoden roihuvuorelainen